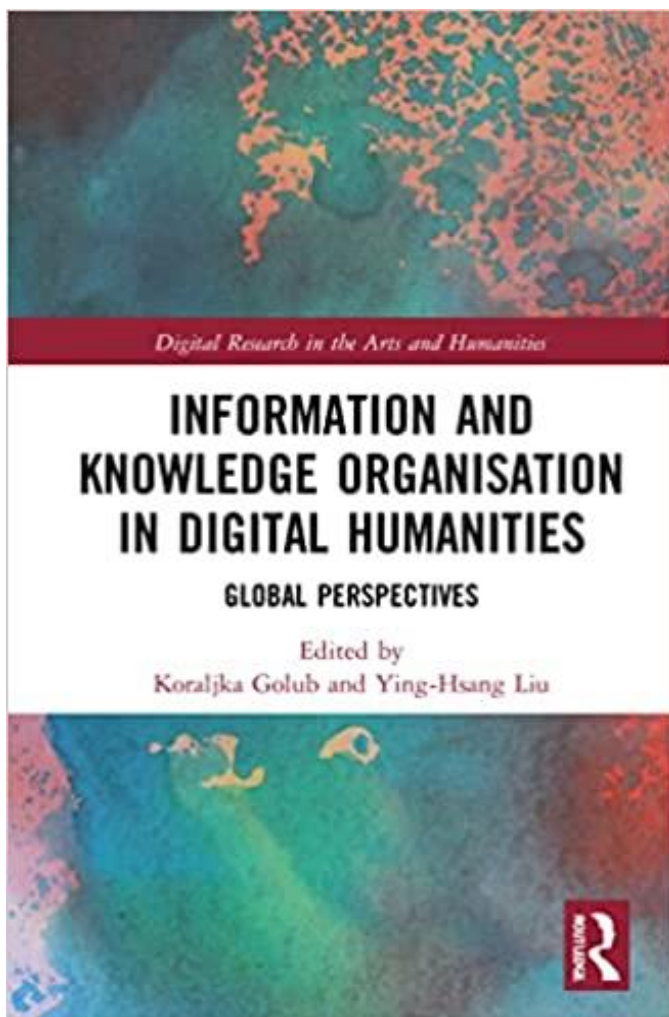

Information and Knowledge Organisation in Digital Humanities

บทวิจารณ์หนังสือ
Book Review

โดย

ฉัตรสิรินทร์ วะศิริ ¹
Chatsiporn Wasasiri

สารสนเทศ และองค์ความรู้ในด้านมนุษยศาสตร์ดิจิทัล: มุมมองระดับโลก

หนังสือ Information and Knowledge Organization เป็นการสำรวจบทบาทของการใช้องค์ความรู้กับมนุษยศาสตร์ดิจิทัล โดยมุ่งเน้นไปที่วิธีการอธิบาย การนำเสนอ และการจัดระเบียบข้อมูล ทั้งในการวิจัยและการปฏิบัติ โดยรวบรวมมุมมองและการประยุกต์ใช้มาจากทั่วโลก

หนังสือกล่าวถึงมนุษยศาสตร์ดิจิทัลซึ่งเป็นศาสตร์ที่ผสมผสานระหว่างการศึกษาข้อมูลจากวิชาด้านมนุษยศาสตร์ดั้งเดิมและนำมาประมวลผลข้อมูลด้วยวิธีทางดิจิทัล และการดำเนินการแบบองค์ความรู้ซึ่งมีส่วนช่วยให้สามารถจัดแบ่งทรัพยากรได้อย่างเป็นระบบทั้งทรัพยากรในรูปแบบดั้งเดิมและทรัพยากรในรูปแบบดิจิทัล

หนังสือเล่มนี้แบ่งเนื้อหาออกเป็นสามส่วน ส่วนแรกกล่าวถึงการสร้างแบบจำลองและเมทาดาทา เพื่อรองรับเนื้อหาที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้โครงสร้างข้อมูลเดิมที่มีอยู่ครอบคลุมไม่เพียงพอ นำเสนอการปรับปรุงโครงสร้างข้อมูลให้มีความเชื่อถือ เช่นเดียวกับระบบโครงสร้างข้อมูลที่ใช้ร่วมกับห้องสมุด หอจดหมายเหตุ และพิพิธภัณฑ์ หยิบยกรณ์ที่เป็นการให้บริการในรูปแบบข้อมูลเปิดที่ต้องพัฒนาประสิทธิภาพการเข้าถึงและ

¹ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ E-mail: chatsiporn.chat@swu.ac.th

ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูลลง เนื่องด้วยข้อมูลทางมนุษยศาสตร์มีหลากหลายจึงต้องพัฒนาโครงสร้างทางการวิจัยเพื่อเพิ่มมูลค่าข้อมูล นำเสนอการนำเทคโนโลยีการประมวลผลภาษาธรรมชาติมาช่วยในเรื่องการวิเคราะห์ความหมาย การเชื่อมโยง ช่วยให้ผู้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเผยแพร่แบบข้อมูลเปิดได้ดียิ่งขึ้น แสดงถึงการสร้างมาตรฐานการเชื่อมโยงข้อมูลซึ่งช่วยผลักดันให้ผู้สามารถใช้อข้อมูลทางมนุษยศาสตร์ทั้งในเชิงแบ่งปันระหว่างองค์กรได้อย่างยุติธรรม และใช้งานด้านการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ เสนอปัญหาด้านการใช้งานจากนักวิจัยที่ได้ทดลองใช้งานจริงเนื่องจากเนื้อหาขยายขอบเขตอยู่เสมอทำให้โครงสร้างที่กำหนดไว้ครอบคลุมในระยะเวลาสั้นๆ เท่านั้น แสดงแนวทางแก้ปัญหาโดยการส่งเสริมให้นักวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างแบบจำลอง เป็นตัวแทนข้อมูล และรวมออกแบบระบบสารสนเทศ

ส่วนที่สองกล่าวถึงการจัดการข้อมูล ซึ่งประเด็นในเรื่องการส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลทางมนุษยศาสตร์ดิจิทัลนั้นเป็นเรื่องท้าทายต่อกฎหมายลิขสิทธิ์โดยตรง กล่าวถึงการพัฒนาเครื่องมือต่างๆ เพื่อช่วยให้สามารถเข้าถึงเนื้อหาได้โดยไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ นำเสนอการสร้างพจนานุกรมศัพท์ตามแนวคิดการให้ความหมายศัพท์ที่เกี่ยวข้องช่วยให้การเข้าถึงข้อมูลมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น แสดงวิธีบูรณาการสาขาวิชาต่างๆ เช่นวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษยศาสตร์ดิจิทัล วิทยาศาสตร์ข้อมูล และพจนานุกรมศัพท์ โดยใช้มาตรฐานการเข้ารหัส TEI และใช้หลัก SKOS ช่วยกำหนดโครงสร้างข้อมูลและสร้างพจนานุกรมศัพท์ขึ้น นำเสนอการจัดการข้อมูลที่เป็นผลงานวิจัยที่อยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่ใช้การจัดเก็บและเผยแพร่ในรูปแบบเว็บไซต์ ฐานข้อมูล แสดงกระบวนการพัฒนาเพื่อให้สามารถจัดเก็บในระยะยาว เข้าถึงและสืบค้นได้ดียิ่งขึ้น โดยพัฒนาโครงสร้างข้อมูลในส่วนการจัดเก็บแยกออกจากการเข้าถึงและใช้งาน

ส่วนที่สามกล่าวถึงแพลตฟอร์มและเทคนิค นำเสนอเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ช่วยให้ดึงข้อมูลจากเนื้อหาและนำมาวิเคราะห์โดยใช้เครื่องมือดิจิทัลได้ มีการอธิบายเทคนิค พารามิเตอร์ การสร้างแผนภูมิ เชื่อมโยงข้อมูลแบบเปิด แสดงวิธีการประยุกต์ใช้วิทยาการสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) และระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) สำหรับการวิเคราะห์เนื้อหา รวมถึงการใช้แมชชีนเลิร์นนิง อัลกอริทึมในการจัดการและประเมินเนื้อหาที่ไม่มีโครงสร้างในปริมาณมาก นำเสนอการใช้ อัลกอริทึมสำหรับสร้างอินเทอร์เฟซพหุพหุภัณฑ์เสมือนโดยอัตโนมัติสำหรับคอลเล็กชันที่ไม่มีโครงสร้าง

หนังสือ Information and Knowledge Organization นี้ เหมาะสำหรับนักวิจัย นักเรียน และผู้เชี่ยวชาญที่สนใจในบทบาทขององค์กรความรู้ในด้านมนุษยศาสตร์ดิจิทัล และยังเหมาะสำหรับผู้ทำงานด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ วิทยาการคอมพิวเตอร์ และผู้ทำงานสายมนุษยศาสตร์

เอกสารอ้างอิง

Golub, K., & Liu, Ying-Hsang. (2021). Information and Knowledge Organisation in Digital Humanities. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003131816>